

- 1 Depoe eos proprietate Mathias Creigius.
 2 Capita Religiosæ Xenæ Grae Joach: Camerang.
 3 Laus Xpi resurgentis Christopho Pelargg.
 4 Armon Habraim Barth. Admanny.
 5 Carmen Hab: Gidem.
 6 Almg III Carmine Pancratig Crigery.
 7 Prophetæ Jonas Carmine. Daniel Saxo.
 8 Ecloga de Xpo triumphante Barth: Bylovis.
 9 ~~Canonica~~ ^{Finis spiritus in p[ro]phetis in Cruce.} ~~Monica~~ ^{Hildegardis in Cruce.}
 10 Davidis Tropæum Joh: de Cotteritz.
 11 Davidis triumphus Jan: Henricus Scrotens de Güstrow.
 12 de Mundi termino Joh: Polidory.
 13 Ecloga in diem Martini. Abraham: Decelis.
 14 De Partu Aovitatis Dethlevis Meyery.
 15 Bernardus de gentiâ Mundi Carmine.
 16 Joan: Fraxinge Melos. Spangenberg Wefeliny.
 17 Concordia veriva Albertus Olearig.
 18 Carminum Joach: Bilschey Liber 1.
 19 Gregorij Arabicy poemata.
 20 Gnosticon Joh: Staubij e.
 21 Oratio Medua Carmine Laur: Homang.
 22 Alberti bovi Panthelias.
 23 De Incommodis Senectutis. Erasm: Rotterdam.

Q 3. 105 (1-66)

IOHANNIS FRAXINEI THY-
ringi Poëta Coronati Melos

In antiquissimæ ac verè Heroicæ
Nobilitatis SPECVLVM im-
mortale verè & illustre Opus, *non tam lectu-
jucundum, quàm utile, & hoc laborioso seculo, ubi omnia
ruinam minantur valdè necessarium:*

*In potentissimorum Cesarum, Regum, Princi-
pum, Comitum, Baronum, Auratorum equitum, aliorumque qui vel natali-
um splendore, vel doctrinâ, vel virtute, vel rebus præclare gestis, sanguine
& sudore ad nobilitatis apicem erecti, sempiternam decus, ho-
norem, & ornamentum,*

INDVSTRIA ET LABORE PLVSQVAM HER-
CVLEO è tribus & sexcentis auctoribus confectum
& elaboratum, per

Reuerendum & clarissimum U.
M. Cyriacum Spangenbergi-
um Northusanum, Theologum & Histo-
ricorum nostro seculo faculè
principem.

*Omnia (ne dubites) verso ordine diua Iehova
Spem contra in melius dextera vertet opus.*

M. D. LXXXIX.

COLLEGIUM THEOLOGICUM

in Universitate Lipsiensi

Institutiones in Theologia

Historicae, Philosophicae, Juris

Principales, et in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

etiam in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

etiam in aliis

partibus, quibusdam

etiam in aliis

M. D. C. C. C. C. C.

GENERIS SPLEN-

DOR ET VIRTUTE NO-

bilissimis viris:

IOHANNI ET VOLPRECTO REID-

ESELIIS ab Eisenbacho, Hæreditariis Hafsæ prætorii
præfectis, Germanis fratribus: suis
patronis S. D.

*V*arias & discrepanteis admodum inter se
excelleniorum Poëtarum & vulgi de nobilitate sen-
tentias, opinionisque esse, cum è carminibus, tum popu-
li sermone, maxime verò è Satyrâ octava Aquinatis
Poëta colligimus. Nam illi, ut diviniore ingenij ho-
mines ex virtute nominis famam, splendoremque verè
pendere iudicant: hoc verò genus hominum ut minus literarum culturâ
politum, efformatumque in vana stemmatum ostentatione, imaginum, o-
pumque magnificentia, et portentoso ædificiorum apparatu nobilitatis am-
plitudinem sitam esse opinatur. Quæ inquam posterior sententia, ut est na-
turâ suâ nullis firmis certisque suffulta præsijs, diuque permanentibus:
ita ab omnibus sana mentis cum Poëtis, tum Philosophis meritò fuit ex-
plosa atq; rejecta. neque injuriâ. Nam qualis obsecro illa existimatio, ho-
nosque alicui proprius censendus, cum ille ipse non è virtutum meritis pro-
prie proficiatur, sed aut majorum gloriâ, aut insolentis fortunæ ludibrio
inuitatur? taceo illud si malè insuper vivatur, quod sanè genus hominum
nihil præter colorem simile habet: & fumosarum imaginum, insignium,
clypeorumve gloriosâ atque fatuâ ostentatione semet fulciendo, omnibus
deridendum, comedendumq; propinat. Multò rectius illi in nobilium ordi-
nem, coronamque referendi, qui non modò ex per antiqua, laudatâque ali-
qua gente ac familiâ, in primis verò ob rerum præclarè gestarum memori-
am admodum illustri oriundi: sed ut paternorum bonorum hæredes, ita
gloria se totos ad honestissimarum virtutum exercitationes ablegarunt:
& quod semper præclarum atque excellens est habitum, elegantioreis lité-
† ij teras ad-

ras addidicere, atque in hisce studijs ut firmioribus animi praesidijs, ornamentisque contra omnem fortunam inopetantem, atque ludibrium sese sapienter instruxere. Quod & Seneca meo quidem iudicio praclare videtur comprobare, cum ait: Nemo altero nobilior, nisi cui rectius ingenium & artibus bonis aptius. *Experientia* namque verum omnium magistrâ optimâ didicerat vir sapientissimus, illud bonorum genus ceteris duobus, fortuna nempe & corporis praeserendum: quod maxumè aeternitati hominis memoriam consecrat, & sine qua vera nobilitas non consistit. Quare Poëta Iuvenalis non immeritò illos sui seculi homines, ut valde stupidos risu excepit, qui imagines suorum in atrijs exponebant, & nomina familiae longa ordine, ac multis stemmatum illigata flexuris in parte primaedium suarum ad superbiam, fastumque potius, quam pulcherrimè expressa collocabant, quemadmodum ex Poëta versibus non contemnendis est videre, Sic ille:

Tota licet veteres exornent undique caerae

Atria: nobilitas sola est atque unica virtus.

Nam (ut paullum digrediar) quid externa illa fortunae bona mobilia, opes nempe clientelae, amicitiae, adfinitates, gloria majorum ad veram, immotamque virtutem consequendam conferunt? nonnè incerta & admodum lubrica & quaeque si modò vera fateri volumus, homines plerumque ignavos, effeminatosque reddunt, & ab omni nonnunquam virtute alienos? Non autem veriore potius sententiam sequenti, cum Poëta ita statuamus,

Prima mihi debes animi bona: sanctius haberi

Iustitiaeque tenax, factis, dictisque mereris.

hominumque aliquot nihil à stultis differre, & quidem hac notâ, quod illis marmoreum sit caput, fucatorum autem, qui se alto Drusorum sanguine oriundos Domitiani Imperatoris seculo jactabant, imago, & quidem satis obscura & illaudata videret: Et certè miserorum est aliorum incumbere fama, Ne collapsa ruant subductis tectis columnis: praecipue si mala vivendi consuetudo hisce insuper vicijs accedat: tunc dici non potest, quanto infortunio ejusmodi genus hominum se exponat. Nam dum pro conservatione hujus vitae turpia & nefanda committunt: (ut quosdam, non omnes facere, vel ipsis oculis notamus) causas vivendi amittunt: h. est, bonos mores, bonum nomen & existimationem: quibus ornamentis si homo destituatur, na ille formâ tantum ab usumantioribus belluis poterit dinoscere

dinosci? Quæ præterea res nobilem virum exornent, & conspiciuum red-
dant, Satyricus decantat, cum præcipit.

Pone iræ frena, modumq;

Pone & avaritiæ, miserere inopum sociorum.

Ossa vides regum vacuis exhausta medullis.

Respice quid moneant leges, quid curia mandet.

Præmia quanta bonos maneant.

Quandoquidem nihil homines nobiles tantopere obscurat, ac avari-
tia, ira, & libido. Potius in leges erat respiciendum, quid moneant, alias
si saluberrima viuendi præcepta negligentur, & quilibet suis inserviens
commodis, sui que amore nimium excacatus, male vixerit: tum majorum
nobilitas plus alicui obfuerit, quã proderit:

Incipit ipsorum, inquit, contra te stare parentum

Nobilitas, claramque facem præferre pudendis.

Omne animi vitium tantò conspectius in se

Crimen habet, quanto maior, qui peccat, habetur.

Nam ut Salustius eandem ferè in sententiam scribit.

Maiorum gloria posteris lumen est: neque mala eorum in
occulto patitur. Atque ista, quæ hætenus enumerata

V. nobilissimi non eo consilio à me proferuntur, quasi quæ magna ex
parte sunt difficilia, & simul acutè in Philosophorum Academijs disputa-
ta, in vobis desiderarem: aut illustria nobilitatis vestigia & decora vir-
tutum in gente vestra elucere negarem. Absit hæc nefaria suspicio. Quis
enim vobis Reideselji generis amplitudinè, existimationem, virtutumque
ornatum, quem summa cum laude hætenus possedistis, & adhuc obtine-
tis, derogaturus & detracturus? cum longè lateque familia gentisque
vestræ ornamenta, opumque splendor cum dignitate conjunctus, multos
ante annos domi, & in bello inclaruerint? & eam ob causam, cum illu-
stris domus virtus sit nota, verè nobiles vocemini? Atque ut jam proa-
vos, & vosq; vestros taceam, præcipua certè quàm plurimarum virtutum
ornamenta & lumina in Hermanno ADOLPHO gentili & patruo
vestro animadvertimus, & conspeximus, Quo inquam viro candidior
apertiorque (absit verbo invidia) nemo: in dijudicandis explicandisque
Sacrarum literarum causis, controversisque hoc nostro tempore exortis,
agitatissimè acutior, & solertior habitus: nemo illo in defendendâ tuen-
daque putâ pura religione contra Pontificiorum & quidem Principum

A iij   insacrâ

in sacra scriptura infulaque bicorni incedentium vellicationes, contumelias, & calumnias, repertus est exercitator, constantior, atque peritior. Sacrarum n. literarum fundamenta exacte noverat: & cotidie legendo, conferendoq. cum doctissimis clarissimisque viris, qui salutandi, videndique hunc quasi alterum quendam Mæcenatem gratiâ accedebant, se etiam exercebat diligentissime: Bibliothecam, ut notum, habebat instructam quàm optimè: quin & inter cenandum, prandendumque ab optimorum auctorum Theologorum, Poëtarum, Historicorumque lectione, sibi non temperabat: his se non minus ac Iovis aliquo epulo magnifico apparatu pro tempore instructo, reficiebat, & sapientiæ famem, sitimque quâ premebatur unice, explebat, & sedabat. Quod si fortè docti ad eum venirent, hos admodum humaniter excipiebat: cumque his de gravissimis religionis capitibus non minus purè, quàm argutè sermonem instituebat: ad Bibliothecas in vicinis locis aditum, viamque demonstrabat: ipsi secum hospites adducebat: literis commendatiivis præbatur, & liberalitatibus quoque signa in vetustissima monumenta investigantes conferebat. Certe ipse, qui sæpius cum tanto viro sui, summam animi in Deum pietatem, verbi divini, quod unum prosequeretur præ cæteris, amorem, præstantissimarum rerum usum, & incredibilem sapientiam, nunquam satis admirari poteram. Dignus sanè vir, & præclarè de elegantioribus literis meritus, cujus vita vel gravi carmine, vel oratione illustraretur. Nolo jam de EBERHARDO à Thann, principe & incomparabili viro, excellentium inquam donorum, quæ in hujus animo eluxere, commendationem instituerè: cum etiamnum apud bonos magni hujus viri illustra virtutum monumenta existant, & in ore memoriaq. adhuc circumferantur. Immortalia dico beneficia atq. merita non tam in provincia nostra Ecclesiasticas, quàm in illustrib. Principum, Ducum Saxonix aulam exhibita, summaque fide & integritate præstita, locupletissimum de mortuo adhuc dant testimonium. Taceo jam, quod cum prudentissimo clarissimoque viro Doctore PETRO BREMOS. m. non minus in sacris literis, patrum monumentis, & R. P. D. MARTINI LUTHERI Tomis supra fidem versato, quàm in jure Civili, definiendis gravissimis negotiis, & inextricabilibus disceptationibus enodandis, solvendisque ad stuporem admirationemq. usque exercitato, primariam in aula vocem, curam, & occupationum molem sustineret: ipsamque aded administrationis provinciam aliquoties nutantem humeris suis velut alter Atlas exciperet: labantem succiret, er-

ciret, ornaret, & amplificaret. Erat & hoc candidum, & propè divinum
celsioris naturæ argumentum, quod illos præcipuè constantes Theologos
summo amore & honore prosequeretur, hosque plus oculis suis amaret,
quorum excelsum animi impetum, alacritatem, spiritumque in Apostatis,
Ecebolis, Augustanae Sphingis fabricatoribus, profuga Strigis colluvione,
Capri molitione, pontificiâ Majoris justitia, & Berengari secta amplissi-
ma refellenda, & ex vineâ agroque Domini profliganda, periculosissimo
illo tempore, quo omnia ruinam, extremaq; fata minarentur, & præcipua
Ecclesiarum lumina in Panicum terrorem metumque conjecta labasce-
rent, iam dudum explorârat, in delitijs haberet, & velut patriæ, religionis-
que (ut ita loquar) post Deum Opt. max. servatores agnosceret. verum
de hisce immortalibus viris huberius dicendi aliquandò locus dabitur.
Ad vos nunc potissimum orationem converto: vosque ambo optumo jure
nobilitatis dignitatem possidere, & quidem cum laude adfirmo. Uterq;
ex unâ eademque familia ac gente tum ad primis nobili, cum vetusta pro-
creatus: quodque singularis felicitatis signum habetur, illud quoq; orna-
mentum ad vestrâ gentem accessit, quod præ ceteris in Cattorum pro-
vincia nobilibus hæreditario jure prætorij dicamini præfecti. Addo &
illud omnium maximum, quod purioris religionis, literarumque lumen cû
familiæ splendore & celebritate conjunxeritis: neque contemnendos in
Musarum castris, virtutumque exercitationibus consequuti estis pro-
gressus. Atqui hæ ipsæ, quas modò enumeravi, virtutes, nisi à literis, vi-
tam, spiritumque accipiant, admodum obscuræ, & q. sepultæ jacent, quem-
admodum cum majoribus olim nostris factum esse constat. Nam cû illi
nullos planè suarum rerum gestarum haberent præcones, unâ cum victo-
rijs sempiterna horum facta intermorta, cumque ipsis corporibus contu-
mulata conticuere. Deërant n. illis viri, qui immortalia horum facta &
nomina scriptis illustrarent: deërant inquam viri, nostris majoribus, qui
perpetuam rerum gestarum historiam complecterentur, & harum causas
explicarent: virtutum exempla annotarent, quæque in belli ductoribus
maximè ornanda, celebrandaque essent ornamenta, adductis rationibus
comprobarent. Quanto autem fortunatior equestris, nobiliumque ordo
in posterum futurus, cûm talem tantumque in vicinia scriptorem nacti
sitis, qui nobilem valde nobilitatis historiam complexus, & à primis ini-
tijs regiam ac vere Casaream illam viraginem, quam nobilitatem ap-
pellamus, usque ad masculam vernamque ætatem in immortalis suo opere,
cui SP E-

cui **SPECVLVM** nobilitatis fecit, perduxerit: Immo quod de tota Germania præclare meruerit: dum sempiternum quoddam gloria simulacrum è tot varijs & quidem tribus & sexcentis auctoribus labore plusquam Herculeo concinnauit, duobusque voluminibus materiam hanc late patentem, compræhendit. Cujus sanè operis fundamenta quibusdam clarissimis viris, & quidem vestri ordinis monstrata, incredibileis sui amores excitarunt, & ut tam egregium & immortale opus ad vmbilicum perduceret, hortatores fuere. Omnium verò commune de Spangenbergio fuit iudicium: nullum magis idoneum, ad exornandam, commendandamque ordinis equestris celsitatem inueniri potuisse: cum & antea in grauioribus argumentis immortalis sui ingenij vim exercuisset, & periculum fecisset, licet & alij minores historici nomen sibi arrogarent, at qua laude quoque genio dignum opus prælitere? Illorum inquam de numero, quibus hoc opus transmissum, exstitere **CRAILSHEIMERI. L. Franci, milites, SEBASTIANVS, IOHANNES, & ALBERTVS** germani fratres viri nobilissimi, & grauissimi. Hi gentis suæ ornamenta, quantum in ipsis fuit, curarunt, ut aliquot nobilium præcipuarumque familiarum notationes, & insignia haberet operis auctor. Ego quoque cum historici nostri & popularis indefessos labores coram inspicerem, obseruaremque, me continere non potui: quin Odam in Germanica nobilitatis laudem adornarem, quam ex ipsius rei natura pauld accuratius inspecta appensaque, desumpta pro vestra & sapientia facile intelligetis. Deinde cum iudicarem ad Odam nostram illustrandam plurimum allaturum lucis præclarum quoddam de nobilitatis imagine viciniore patrie in loco paucos annos à multis spectata fidei hominibus ostensa monumentum: quale hoc fuerit, producam. Constat n. ex vetustissimis monumentis, nostros majores Germanos hunc morem, consuetudinemque coluisse, ut si abstrusorem quampiam rem, doctrinamve à maioribus accepissent, hanc poetiis veluti numeris, figmentis, & rythmis, (artificum cantiones has appellabant) ad decantandam in conuiujs concluderent, quorum exigua tamen pars ad posteritatem transmissa: pars quedam in summorum virorum, quales D. Unico à Manhiga, & Casparus à Nidbruck Cas. Majest. quondam consiliarij fuere, bibliothecis adseruatur. Hæc autem nobilitatis statua vel imago patrum nostrorum memoria ad Nefsum locata in loco quodam, cuius ne rudera amplius videntur, talis fuit. Nobilitatem ceu masculam quandam viraginem sculptor finxerat, aureo ser,

aureo sero siue diademate exornatam. Cujus capiti sacrosancta Trinitas videbatur incumbere. Trinitas autem manum habens extensam, apertamque, quasi munuscula, vel penas immisura, consilia virgini subministrare, simulque enses fascisque procul ostentare, pænarum, iustitiæque administrande indicia, erat in diviniore Maiestate videre. Puellæ quoque fulgentes & pellucidi erant oculi, ad ipsum Dei nutum compositi, aciemque rectâ retorquentes. Quorum unus videlicet dexter præclaro sculptoris artificio & opere ad Sacrosancta volumina Biblia vocata: alter ad fascis, ensesque latè fulminantem, & librum politicas leges antiquâ liturâ exaratas, quarum hæc summa erat, Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris, continentem, erat conversus: & grandiusculæ literæ hanc aui eâ sententiam exprimebant, Deum præ omnibus dilige, huicque te, tuaque committe: quam duplex G. in nostra vernacula h. est Deus dat in apice veluti positum includebat. Dextrum autem latus individua veluti comes, fides, laevum autem constantia fidiſſimo q. præsidio claudelant. Quod ad totius corporis decentem & peraptam compositionem attinet, erat illud pulcherrimum: concinna membrorum collocatio, & figura: validum vegetumque è parium nexu, & conformatione robur animadvertebatur. In facie siue voltu, quod & memorabile, interfusas quasdam maculas, notasque ex sanguine illitas habebat: Capilli erant promissi, & à vertice ad humeros usque propendentes. Pone constantiam virginem ad laevâ constitutam, luculentæ cujusdam matronæ forma oculis erat vix cognoscenda, peramplo & capaciори mar supio siue crumena instructa: in quâ divitiæ, honores, opes, omnisque generis fortuna bona continebantur: quæ donaria nobilis illa virago, duos q. digitos ad vaginam applicans, gladiumque extrahere moliens, forti & excelso animo contemnere, teruncium vel assem accipere recusabat, indicemq. digitum versus sacrosanctam Trinitatem tollens, se totam illi concedere, huiusque opem, custodiamque expectare. Quod ad manus attinet, equidem visu notari non poterant: sed sub armillis latentes, & veluti complicatæ gladium observabant, non lateri alligatum: verum pendulum, & à ministro Trinitatis absconditum, ad servatumque probè, ne vel ad sinistram vel dextram gladius iste anceps moveretur. Quamcumque n. in partem angelus gladium vibrabat, illico manebat, hærebatque sanguinem stillando. A tergo puellæ infinitus propemodum Spirituum numerus catervatim obvolitabat, quorum omnium unum, idemque studium, laborque aureæ coronæ, quam divina manus super Deæ

A a caput

caput extulit, insidias moliri, vellicare, & attrectare: neque fascibus
radiantibus, vibrantique gladio à regia sellâ prodeuntibus, si modo vim
aliquam inferre licuisset, parcere. Hæc verò ut diviniore Majestatis signa
& decora ultionis sublimiorem in locum erant submota, ne à spectris, um-
bris, lemuriisque vel morsibus vel anguibus immaniorum belluarum
volucrumque isthæc infestantibus deriperentur, sicque in hostium manus
devenirent. Ad dextram virginis auriculam bonus veluti, & quidem ha-
bitu diviniore & ore Spiritus bona consilia, sensa atque cogitata sugges-
endo: ad sinistram malus, versipellis & versicolor in specie cataphracti ini-
quissima & venenata inspirando, sufflandoque consilia obequitabat: quem
à sinistra parte lepidissimi pueri, elegantioris formæ, dignitatisque mani-
bus repellere, inque fugam convertere, ut publicum quendam hostem vi-
raginis infestando, conabantur. Habebat & nympha ista Casarea in con-
spectu ante se exercituum è diversis populis gentisque collectum, cui dux
unus truculentâ admodum facie, minacique voltu cruentum gladium di-
stringens præerat: inque generosam virginem iruere, illique extrema que-
que minari, ni voluntati, libidini que suæ, eadem sanguinemque sitienti pa-
rere & obsequi velit. Huic oppositus alius quispiam caelestium copiarum
ductor ad virginem se propius lento gradu admovebat: suasque cicatri-
ces, vulnerum notas, & vestigia, que in virginis amorem acceperat plu-
rima, ostentando, hilari voltu incedebat, & triumphantis instar bellato-
ris exsultabat. Erant quoque ad militaris Deæ sinistram pedem varia
monstra & portenta effigiata: qualia Centaurorum, Scyllæ, & Hæpyia-
rum & similia, à Poëtis in metum, terroremque improborum hominum
excogitata. Pone dextrum pedem, amœnissimus locus, omnis generis vo-
luptatibus, rosis, lilijs, alijsque odoratis herbis & flosculis campus veluti
consitus, eleganti sanè opere & artificio adornatus. Tandem ad statuam
imaginis que basin duæ Columnæ è coëtili lapide, figuræ quadratæ, & varijs
ferarum expresso imaginibus positæ, quibus ista militaris simul & togata
Dea pedibus innixa insistebat. Atque tantum de nobilitatis statuâ ad
Nessum quondam erecta, & in precio habita dicere volui. Cujus abstru-
siorem, magisque reconditam significationem politico homini h. est divi-
nis, humanis que exercitato facile est invenire. Quam tamen altius inve-
stigandam, expendendamque unicuique homini docto volens, libensque
permitto. Mihi jam satis erat Germanicæ hoc nobilitatis monumentum,
primis saltem lineamentis adumbrasse, non plenu, ut æquom erat, per-
polivisse:

polivisse: cum alio in foro materia ista sit latius evolventa. Nunc coronidis vice de tabula, signoque, quod superioribus annis circa Nessum ad duos feré lapides à patria, cum pontificia adhuc colluvies & superstitione passim dominaretur, erectum, positumque fuit, paucis subiiciam. Quod inquam monumentum sive temporis injuriâ aut hominum incuriâ, ut potius reor, alio tralatam, & quidem muro inclusam, ex hominum conspectu semotum nusquam apparet. Res autem sic se habet. Circa fanum istud, in quo Germanicæ libertatis, nobilitatisque statua erat collocata: Thuringus nobilis, cathaphractus certo quodam tempore, ante Solis exortum, aliquoties obequitare solitus, phaleris, gladio, thorace, lorica, galeâ, atque hastâ quam pulcherrimè ornatus, missans interim canente sacrificulo in sacello feudum uti vocant, Solare accipiebat, cujus equidem solennis ritus nullum exemplum me legisse memini: jam abolitus ille mos, & unâ cum antiquissimo nobilitatis, libertatisque monumento sacellum demolitum est, neque amplius exstat. Homines autem istius loci, quales habentur Iustus Uuangenheimensis antiquissima familia istius caput & quidem senior, & D. Iohannes Zinzerlingus pastor Ecclesiæ Uuangenheimensis, vir septuagenarius, locupletiss: testes perhibent, se à majoribus accepisse, non procul à nobili statuâ libertatis, D. Christophori imaginem fuisse expositam, cum hac inscriptione. S. Christophorus hujus libertatis adsertor: juxta quem mensam ob longiorem dispositam, & è regione cum virtutum, tum singulorum viciorum imagines artificiose depictas. In medio xij. viros adseffores nobili familia, multo rerum usu, & legum civilium haud ignaros intra cancellos coarctatos, illustrium more virorum ad tabulam confedissee, sub dio iudicium exercentes: horumque omnium oculos & ora in libertatis signum conversa: in primis ensem è sacrosanctæ Majestatis throno prodeuntem attentis, defixis que oculis observatum fuisse ab illis, qui ad sententiam dicendam vocati, atque ordinati fuere. Hac pictura sine dubio admonitos fuisse credo adseffores, ut expensa officij sui gravitate nihil præter jus & æquum dicerent, maxime verò, cum & illustris quædam femina de qua supra audivimus, propositis amplissimis munusculis, donisque aureis & argenteis corrumpere, inque suam sententiam pertrahere iudices moliebatur. Verùm tribus ne id facerent, à nefario scelere captandi, venandique aureos lepusculos, verbis prohibuit: nempe Respiice in DEVM: permane in officio, & in legibus tam divinis, quam humanis adquiesce. Quarum vocum hanc sententiam fuisse colligimus: De-

A a ij

mus: De-

mus: Deum solum, iustitiamque in ferenda graviore sententia, ubi de ca-
pitate, honore, fama, existimatione, & fortunis agitur, respiciendum, stan-
dum in proposito, neque vel latum unguem, vel ad sinistram siue dextram
deflectendum: Deo tandem eventum exitumque committendum. Hac
omnia de quibus disserui hactenus, uti spero, non sine fructu lectorum à
majoribus sanctè fuisse animadversa, & peculiare libertatis signum de-
notasse, eundemque ritum & ceremonias nobiles quosdam Thuringiæ, in
accipiendis feudis, non à provincialibus Comitibus, alijsve imperij pro-
ceribus, ut nunc consuetudo invaluit, sed ab ipso Deo opt. ter max. aucto-
re, cuius vicem gessere Sacerdotes, observasse, manifestum est. Atque
hinc factum arbitror, quod in vetustissimis quibusdam manuscriptis li-
bris, literisque invenitur, per ampla quorundam in familia VVAN-
GENHEIMENSIVM nunc Nobilium, & quidam Equitum
Auratorum inscriptio, Nos Dei gratia ERHARDVS, Fridericus, &
Bernhardus de VVangenheim. Quomodo verò, & quibus de causis hæc
dignitas amissa, chronica quædam vetusta lectorem admonere poterant, &
daturus est, hoc suo opere Historico, M. Quirinus Byssander, Reipublicæ Ise-
nacensis V. consularis, & antiquitatum studiosissimus. Sed longius, quam
volebam inter meditandum excurri. VOBIS autem nobilissimi Viri
Odam nostram nobilem & hanc qualemcunque historiam ex probæ fidei,
& doctrinæ, & usu periti viri narratione, excerptam dedico & conse-
cro, cum quod maximarum rerum cognitionem, sapientiam, usumque ge-
neris vestri splendori & dignitati adjecistis, tum ejusmodi lucubrationes
diligenter evolvatis, quæ præcipuum in vita humana usum habent. Mit-
to & hoc commune cum alijs, quod & vos non solum commemoratio ad
speciem, amoremque quemdam immortalitatis rapiat: sed & absque omni
dubitatione cupiditas & ardor vestros animos occæperit: ut vel auctori-
tate, vel judicio elegantissimæ nobilissimæque artis, qualis poësis, regia pro-
fecto disciplina habetur, perfrui velitis. Postremò V. N. vos oro, immò
rogatos volo, ut in Theologum, Historicumque excellentem, jam vetera-
num atq; emeritum, vestræ quoque pietatis, humanitatis, & debitæ grati-
tudinis signa atque officia declaretis & exhibeatis, pro quibus Dei opt.
ter max. benevolentiam, amoremque certò vobis polliceamini. Benè va-
lete viri nobilissimi: meq; amate. Salutem & vobis D. Sebastiani Steino-
dorferi Jurisconsulti C. L. vestri hospitis, verbis & nomine inscribo. Licet
rum valete.

Data Idibus Maij, Anno C. N. 1589. Iena.

V. N. Col.

Fraxineus.

HEINRICO ECHZELIO

Selevciæ in Fagis Prætori, viro ornatiss.
& humanissimo S. D.

*Vm tecum ad vitreum Poëta Fuldam
Essem Prætor amice, vir colende,
De rebus gravibus, sacrisque multum
Inter nos agitatum, & explicata
Sunt Antistite ab incluto notanda.*

*Mota & quæstio, nobiles vocandi
Qui nam sint meritò hoc ruente seculo
Prorsum in deterius, relatum abundè,
Virtutem generare solam honestos
Laudatosque viros, choro annuente
Vatum Piërio, & philosophorum.
At noster sacer addidit Sacerdos
Hunc demum benè nobilem vocandum,
Quem diuina manus favente caelo
In summum extulerit decus, fidemque
Adspiraverit auream, & notârit
Divo sanguine pectus hujus inum.
Nam quis nobilior Deo, ac Iehovâ
Christo? lumine quippe sempiterno
Ante exordia procreatus orbis?
Nemo augustior hoc: futurus isto
Nemo celsior, & satu eminenti*

Aa iij   Simora

*Si mortalem hominem notas, I H E S V M.
Quin & diua caro unione firma
Personæ ad sociata præpotenti,
Majestæte pari suo parenti.
Si quem nobilis iste verè ab alto
Clarum reddiderit cruore diuo
Ablutum, scelerum integrum, vocandus
Est hic nobilis, inter & relatus
Vixet calicolas, futurus heres.
Abs hac altera dignitas merètur
Laudem, si benè quis politus inquam
Sanctis moribus, integrâ fideque,
Sublimi ingenio, eruditione clarus,
Talem carmine Martialis ille
Poscit, ridet & insolentem a vorum
Iactantem titulos superbiorum,
Magnas divitias, manusque servas.
Sed vilem in populo, nihil scientem.
Et me iudice verius Poëta,
Haud Callistratum honore censet esse
Dignum, pernegat atque habere nomen.
Et sententia maxumè hæc probatur.
Quamquam hoc rectius indicabit Oda,
Decerpta ex Academijs sophorum,
Et vatum ingenio politiorum,
Quos mirata velut suos Prophetas*

Gens igna

Gens ignara Dei extulit per amplè,
Sunt & qui referant a vos, suamque
Majorum seriem, ordinesque equestres,
Verùm quilibet esse quod superbus
Hic jactat, poterit suapte vitâ
Sive is de medio rudis popelli,
Quare cùm probitas, sagaxq; mentis
Solum industria nobilem creare
Dicantur, meritò osculemur ista
Vatum emblemata, flosculosque rerum,
Nunc Heinrice meas domo Camenas
Per noctem excipito labore fessas.
Et si non grave, nec tibi molestum
Germanis animis, domo creatis
Verè nobilium offeras legendos,
Quos transmittimus hos sacros libellos.
Vnâ nobilitate cùm pudicâ,
Illustri, eximia, inclutaque nymphâ,
Nosti tempora, cùm dies sereni,
Et fulget placido, suoque voltu
Phæbus civibus, exhibère vellem.
Quod si rusticus invidus, cathedra
Qui se jactat in ardua, trimestris
Quadrimusve vel ille Vatum acutus
Censor, dente momorderit Camenas,
Tu defende, Heliconæ profer ipsum

Instrua

In strumam, arma acuas, tuere vatem.
Sunt vires animi tibi, & facultas
Non desit citharam increpandi acutam.
Bacchantum interea magister ille
Ritus texat, & ordinet boantes:
Me vero iuvat elegantioreis
Vatum audire choros, lyrâque castâ
Carmen ludere maxumo IEHOVÆ.
Salve HEINRICE pererudite, legum
Antistes sacer, atque Prætor idem.
Et salvere FIDELIorem
Verbis CHRISTOPHORVM meis jubeto:
Atque hujus socerum Theologorum
Lumen, discipulum canori OLORIS
Ad ripam Albidos inclutam, sepulti.
Ut vivam, referet sacrarum alumnus
Musarum Strophius, Valeto Prætor,
Vualdpurgimque jube optumè valere.

XIIII. Cal. Iunij. Anno C. N.

CIO. IC. XIC.

T. Fraxineus,

MELOS ALCAICVM
IN SPECVLVM NO-
BILITATIS: DVOBVS VO-
LVMINIBVS COMPRAEHENSVM
ET CONCINNATVM.

*R*tum unde verum nobilitas trahat
Augusta patrum, & gentis honoribus

Illustrior, virtute partaque

Ipsa sua propria, MAGISTRI

*En SPANGENBERGI plenum opus alee
Laboriosae, & per vigilis manus*

Pulchrè exhibebit, par daturus

Nemo, vel historiam secundam.

Et Momus ipsum (si modo viveret)

Certaret hocce extollere opus novum,

Elaboratum diligenti

Ordine, compositumque ab arte.

Tu Christe paucis jam mihi ludere

Da lucubrantis de studijs viri:

Et vera quidnam, quae vocanda

Nobilitas sit, & aestimanda.

Opiniones non ego persequar:

Causas at ipsas inspiciam, & modos,

B

Ludosque

Ludosque in effictâ puellâ
Nobilitatis, ab hacce sumam
Poëta (ut æquom) principium, & canam,
Quisnam vetustum nobilium ordinem
Sanci verit, quæ dignitatis
Sint decora, alta, equitumq; honores.
Ut jacta cœli immensa palatia,
Circumque tellurem Oceanus vagus
Latè ambiens clausit, peracta
Cunctaque magnifico à lehovâ:
Tunc diua Majestas solio extulit
Effulta gemmato, dea crinibus
Comtis ab auro, seque celi
Culmine terrifico locavit.
Circum hanc sereno par reverentia
Voltu, ac se vero lumine detonans
Bellona sedem unâ occupârunt
Imperii validi ministra.
Supra hasce pendebant nitide Indicis
Gemmis corona, palmaque, & undique
Parti triumphi, quos Dracone
Surpuerat Dea subjugato,
Illo inquam Auerni principe livido:
Quem cæca regnandi rapuit sitis,
Mortalium primumque florem
Subruerat scelerum magister.

Has for

Has fortitudo, ac iustitia ardua
Vallo obsidebant diuæ Adamantino,
Et quæ remotas Solis arces
Gloria transvolitavit ingens.

Has pone libertas Dea nobilis
Ditata censu, ac compede libera
Stabat decenti pallâ, atque amictu
Teutonico veteri recincta.

Pax blanda, concors gratia, amorque erant
Vnâ in verendo concilio, heic loqui
Exorsa Majestas, decentem
Efficiamus ait ministram.

Huic donum amoris perpetuum offeram:
Alumna seruet fulminis alitem
Rostrum timendam, dissecantem
Nubila non remorante pennâ.

Hæc Nympha commissum imperium ultimis
Extendat oris, fronte hilari, ac graui,
Et quæva ab armis, purpurâque
Militiam tolerare discat.

Exinde honori connubio sacro
Addicta Virtus, purpureis genis
Pudica virgo, cui corolla
Chrysolito, atque Adamante ferta.

Iam facta virtus mater, & è viro
Conceperat, jam enixa puellulam

B ij

Ore elea

Ore eleganti, Symmetroque
Corpore, tum validis lacertis.
Nutrix alumnam Sobrietas sinu,
Et docta Musarum excipiens Charis
Mirata, tellus risit, horto
Purpuream violam explicando.
Iam grandiore præter & omnium
Spem pervenustam, moribus & probis
Nympham educatam præpotentis
Iussit ad imperium I E H O V Æ
Ad stare sellam pone Adamantinam,
Vnamque semet fortiter insequi:
Regina cum sit sola, totumq;
Armipotens moderetur orbem.
Et dixit, en te masculus impetus,
Prudentiæ flos, & sapientiæ,
Et fortitudo, belli amorque
Ceu Dominam comitentur unam.
Armata semper stes, generosior
Eluceat voltu, ore, oculis tuis
Vis, dignitas, constantia, atq;
Gloria, te genetrixque virtus
Exsuscitent ad grandia, sæpius
Facta ipsa majorum ante oculos volent
Illustriora, ut laudem opimam,
Perpetuosque feras honores.

Seneca

Seu rebus ipsis præficiam sacris
Te, publico vel constituam foro
    Causam explicando, jura dando,
    Consiliisque inopes levando.

Quòd si tumultus, bellicus aut furor
In regno obortus, tum galeam indue
    Ensemque, leveis ocreasque,
    Spicula corripito, atque clavam.

Tu dux in armis celsior omnibus
Ante ibis, auro ornataque pulchrior:
    Gemmisque fulgebis, severa
    Hostibus incuties pavorem.

Te circa aduncis murmura cornibus,
Tubaque clangor, te litui strepant:
    Et fulgor armorum fugaceis
    Sternat equos: tibi turpe semper

Sit terga turpi mittere vab fuga:
Quamquam indecoro pulvere vixeris,
    Vivam reportatura laudem,
    Et tua facta mori vetabo.

Nil fœdus Orcus, nil validus Draco
Contra expeditam te poterit mali,
    Vel totus adductis tyrannis
    Orbis, & imperium movére.

B iij   Volter

*Volu timendo fortis, & impigra
Terrebis hostes, si pietas comes,
Precesque castæ prosequantur
Ominibus, lacrumisque sanctis.
Optatiorem religio exitum
Datura, si isthanc præsidium velut
Adhibitura, eundo contra Averni
Insidias, furiasque mundi.
Adsveta curis Martis onus grave
Haud non molestè exercita perferes
Tu prima in hostes irruendo,
Quemque metes metuenda telo.
Nam bellicosam te Dominam adsero:
Non luxu inerti, aut diffluere ocio:
Tu pro puellis, proque castis
Excipies nuribus tumultum.
Castrisque vivas sobria, & abstinens
Injuriarum: dona nocentium
Abs te movebis, per catervos
Fas gladium explicuisse apertos.
Duramque discas pauperiem pati,
Gentis saluti prospicias: cave
Ne damna fiant, publicamque
Imperium capiat ruinam,
Quod si evocata ad dura pericula,
Adversa numquam te quatient: dabo*

Victorias

Victorias, laurosque, mille
Te comitetur bonos triumphis.

Privata quod si vixeris in domo,
Urgeto non altum, aut nimium preme
Littus: procellas extimescens,
Eligito mediocritatem.

Contenta vi vas & patrimonio,
Quod possidendum militiæ labor,
Partusque census, si ve honores
Cæsaris, atque favor daturus.

Obscura nec te detineat domi
Vita ulla, quæ sit prorsus inutilis:
Sed temet exercendo honesta,
Mente domi meditare celsa.

Tuto in recessu dia volumina
Versato, Phœbi quandò oritur jubar:
In vota matutina casta
Præsidium expetito Iebovam.

Collapsa quod si templa refeceris,
Et comparatis censibus auxeris:
Divino honori consecrando,
Feceris egregie atq; honeste.

Placatum habebis numen in omnibus:
Casura vota ad nutum: & in omnibus
Eventa, successumque faustum
Experièrè favente cælo.

Versanda

*Verfanda quod si mente negocia,
Responsa vel sunt danda clientibus,
Mitem explicato frontem: honestum
Praefer, & utile comprobato.*

Sit veritatis cura per omnia:

Hac una te ceu vestiat Hesperus:

*Mendacium absit, vanitasque,
Ambitio, leuitasque morum.*

Vindex avaram sperne Cupidinem

Auri: maneto persimilis tibi:

*Dicenda quod si jura, magna
Res sapienter & eloquenda.*

Tu dona voltu rei ipe potentium

Nocentiorum: cura pecunia

*Sit nulla, prudens, & secundis
Temporibus, dubijsque recta.*

Te fortitudo vellicet incluta:

Ad res gerendas magnanimam excitet:

*Pejusque vitabis timendo
Flagitium, opprobriumque letho.*

Si nata lecto pignora nobili,

Fortium creata aut corpora fortibus,

*Fac educentur quam modeste,
Quam graviter, simul atque sancte.*

Doctrina nam vim promovet inclutam:

Rectique cultus pectora corrigunt:

Doctrina

Doctrina sic multos in aulis
Extulit, & decoravit amplis
Hos antè versatos benè pulvere
Donis potentum ac muneribus ducum,
Illustriores reddiditque
Artibus ingenium expositum.
Hos purpuratos inter & ordines
Sapè accubanteis vidimus, & suæ
Laudem arrogârunt sempiternam
Genti, hominum ac retulère voces.
Contende ut augustam sapientia
Arcem petendo, præsidium apparas
Mæstis reis, respondeasque
Moribus eximijs, superno
Ad quod creata olim generi tuo,
Cum nondum Adamus lumine ab aureo
Descisceret, perjurus hostis
Factus, & opprobrium Iehovæ.
Ut pulchritudo præta virentia
Florum ornat, ut formosior Hesperus
Commendat arcem luce amicâ:
Sic quoque tu decori futura es.
Quocumque vires tempore, vel loco:
Extendet & se gloria in angulos
Orbis, triumphis, tyrannis
Imperij edomitæ paterni.

C In pa.

In pace constans, propositi & tenax,
Et iusta persta: voltus amabilis
Eluceat, morum elegansque
Corporis, atque habitus venustus.
Exempla matris semper in omnibus
Praeferto: discant hac eadem insequi
Nati ore, voltu, moribusque
Te referant genitricem honestis.
Formandus interdum asperioribus
Horum excitatus masculus impetus.
Radenda sunt prima iuventutem
Prava elementa, Cupidinesque
Nam dona amori, turpibus aut jocos,
Fastidioso aut corpora luxui
Vab mancuparunt, ceu videre est
Tempore difficili, ac senili.
Fœcunda culpæ secula cernimus,
Pejorque avorum progenies venit:
Non sancta disciplina, cultus
Exfulat omnis honestus, omnis
Nunc turpitude, & summa licentia
Morum undequaque est omnibus angulis,
Tâm summa regum præpotentum
Atria, marmoreosque postes
Invasit, ac quam limina pauperum
Fumosa, sed te divitem honoribus

Intami

Intaminatis ceterorum
Agmine posthabito enitere
Malo, inter hirsutos videas tamen
Vepres, virenteis surgere flosculos,
Interque communes lapillos
Invenias Smaragdos latere.
Da membra nœvis quæ sine, da mihi
Nymphæ elegantis corpus & integrum
Hoc nūquid exactū, & per omnia
Dixeris, & maculâ carere?
Non mille aratro iugera regio
Te more habere, & findere sarculo
Mādo: omnis hęc splendor, nitorque
Exulet Attalicus bonorum.
Non te fatiget vel Phrygius lapis,
Vel purpurarum fidere clarior
Emungat usus, forte parvo
Vixeris & melius quiesces.
Sudore nec te vivere pauperum,
Horumque ab imis ducere spiritum
Crudum medullis, si fatigas
Hosce laboribus, inquieta
lumenta non sunt, verūm homines. Deus
Æquè hosce format maxumus. utere,
Concessi in usum, non abusum:
Hæc mea mens: rata sit voluntas.

C ij

Nec mos

*Nec molem in altum ducere regiam
Demando, ab auro, siue ebore arduam:
Sapè invidendis ignis ardor
Postibus interitum apparavit.*

*Non tu revellas usque clientium
Cum fraude agrorum (ignobile) terminos:*

*Ultraquè ponas limitem arva,
Quo locuplete penu refundant*

*Stipata sudore horrea pauperum,
Frumenti aceruo. turpe sit, & nefas.*

*Sic pauper exsul tunc peccates
Deserere hos patrios coactus,*

*Vxorque cum parvâ sobole invocat
Divam ultionem, quò locuples citò*

*Rapacis Orci destinetur
Victima supplicio perenni.*

*Contenta sed tu limitibus tuis
Partis honestè, vive: nec exeas*

*Ultra, nepotum sic futura
Sunt patrimonia longiora.*

*Non rapta durant, siue diu manent
Quæsita turpi partaq. fœnore:*

*Absumet hæres, prodigusque
Dilapidabit opes nocentis.*

*Virtutis exemplo satis asperæ
Vinas, voluptas exsulet improba*

Libidinum.

Libidinum, & turpes calores,
Quidquid & obfuerit decoro.
Sic fundum habebis fœnore diuitem,
Spectabis & pingui Cerere horrea
Conferta, colles & feraces
Nectare mellifluo Lyæj.
Interdum in alto culmine te velim
Fessam laborum mole binulos sequi,
Cervum aut fugacem, capreasque
Quærere cum canibus latenteis.
Concessa nam sunt ocia libera:
Curasque Baccho frangere conuenit,
Frontem explicare, & sub virentis,
Arboribusque licet grauâtam.
Tot publicorum pondere munerum,
Martisque duro exercitio feri.
Cum fracta virtus sustinere,
Militiæ nequeat labores.
Natis in vsum letitiæ Scyphis
Certare nolo te famulam, ac veto:
Morem verecundum tueri
Proderit, & prohibere rixas.
Humanitas te semper amabilis,
Seueritasque in vultu alacri micans
Cingant, & vnâ commorentur
Quò modo cumque pedes mouebis

C iij Nam

Nam gente divâ te genitam scias,
Antiquiori & stemmate sanguinis:
Virtute matre, & dignitate
Conspicuâ genitoris altâ.
Quid multa dicam? strenua sis modò:
Prudensque semper, tempora diuidas,
Domique clara, interque gentes
Vixeris egregiè remotas.
Hæc summa. & ornamenta capeßito
Mansura amoris, te moueant tui
Ortus, domus, gentisque avitæ,
Iustitiæque tuere sellam.
Curæ sit uni ante omnia patria:
Pugnesque ob hujus (nam sacra) gloriam:
Et seruitutem demouere
Cum capitis studeas periculo.
Sordes ca veto, fœnora, & ocium
Illiberale, & segnitiam improbam,
Et furta, cedes, & cubile
Alterius temerare noli.
Hæc jussa, vestris præcipe subditis
Qui se clientes imperii efferunt,
Sancita nemo inde eximatur.
Si modò civis habere nomen
Laudatum honesti cogitet. exsulet
Bos insolens, Centaurus & efferus,

Immunus

Immundus hircus, sus, canisque
Porci oriundus harâ salaci,
Qualem videmus pluribus in locis
Virtute egentem, moribus improbis
Majorum honestam dignitatem
Deteriori abolere vitâ.
His turpe habetur discere litteras
Humaniores. opprobrio datur
Mentem optimarum rerum ab usu
Excoluisse rudem, & Camœnis.
Hæc visa Majestas sacra dicere,
Atque ordinare in concilio suo,
Quò consulatur quàm beate
Omnibus imperii colonis,
Ac sicut hortos sepibus incolæ
Commun'unt, ne candida lilia,
Herbasve tollentes venena
Depopulentur apri frementes;
Sic publicarum rerum homines scias
Illustriores præsidium velut:
Speçtata si quos ante virtus
Extulit emeritis in armis,
Hinc ergò, quæ sit nobilitas, patet,
Laudata, & unde hæc ducat originem,
Delineatum, plura nolo
Addere, cùm satis hoc loquatur

Divinius

Divinius mille Historijs opus
Confertum, & exemplis peridoneis;
ASPANGEBERGO, cujus inde
Cernitur ingenium refertum
Præstantiorum divite copiâ
Rerum, seipsum lumine nobili
Commendat, & dignus reponi
Nobilium in numerum virorum;
Quis nescit acri præditus ingenj
Vi, nominandum nobilem eum virum,
Virtute cui sit dignitatis
Partus honos, celebre atque nomen:
Perfecta virtus sola vocabitur
Deducta celo, quam pietas suo
Collustrat ornatu, hæc alumnum
Collocat in solidos honores.
Est vana certe hæc nobilitas, homo
Virtutum egens si quis in imagines
Pietas a vorum collocabit
Præsidium, ac titulos inaneis.
Non gaudet umbris ardua dignitas,
Vult exprimi isthæc moribus optumis:
Vitaque laudatâ probari
Nobilitatis honos perennis.
Vos altioris Teutones ordinis,
Civesque virtutum melioribus

Donis

Donis abundantes, Magistri
Volvitè perpetuos labores.
Exempla virtutum hinc petite aurea,
Legesque ducendi in melius genus
Vestrum, hocce quæ discenda vobis
Omnibus est SPECULO videre;
Vos SPANGEBERGO perfacileis date,
Cum vos ab umbris vindicet hæcenus
Obscuriores, vosque donet
Candidiore notâ potiri.
Nam quos perennant historici suis
Scriptis, in altum gloria subvehit,
Horumque nomen non tacebunt
Laudum avidi & tituli nepotes.
Iam vestra gens est nobili imagine
Ornata, Germano historico enitet,
Ceu Phæbus in cælo minores
Exsuperat decoratus igneis
Ne dente Momus mordeat invido
Curate de vobis meritum optumè:
Dùm voce conjunctâ furores
Obiiciunt fatui Manetis,
Doctrinâ (testis CHRISTVS erit mihi)
Intaminata huic curæ homini incluto,
Quam divus in lucem LVTHERVS
Arctolyçi domitor redûxit

D Multis

Multis sepultam temporibus patrum.
Constat Maneten monstra teterrima
Sparsisse, certè vindicanda,
Supplicioque gravi expianda.
Vos hujus insontis capitis piam
Dijudicate (ut relligio jubet)
Causam, equitatis jura vincant,
Posthabitis odiis Sinónum.
Frui paratis historiis date
Virum eruditum. vos precor in locum
Hunc ordinate augustum honorum,
Quem meruit famulus Iehova.
Sic major accessurus honoribus
Vestris adauctis gloria: numinis
Et faustitas se plena Olympo
Exseret in generosa membra.
Tu SP ANGE BERGIó macte vir impiger:
Non te laborum pæniteat: feres
Optata cum applausu bonorum
Præmia pro meritis. valeto.

Modulatum

Modulatum Seleuciæ Fago-
rum Idib. April. Anno C. N.

CII. IC. XIC.

Revocatum denuo accuratiori limâ ad Salam
Pridie Calend. Maſj.

Fraxineus P. C.

ERPHORDIÆ

Typis Georgij Baumannii
excusum.

Modulatum Scholae Pogo

1711

1711

1711

1711

1711

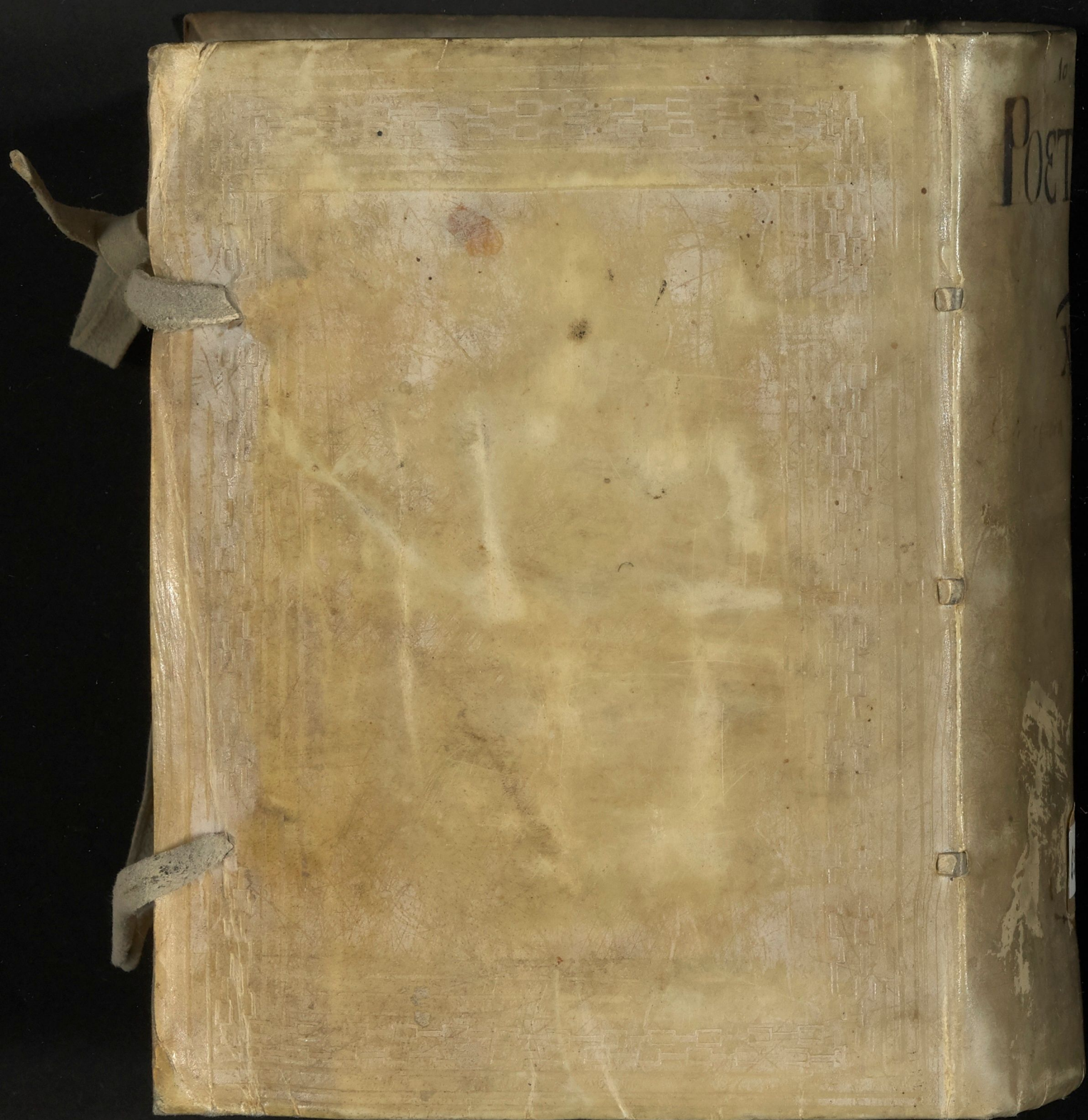
1711

1711

VD16
PICA

IOHANNIS FRAXINEI THY,
ringi Poëtae Coronati Melos

In antiquissimæ ac verè Heroicæ
Nobilitatis SPECVLVM im-
mortale verè & illustre Opus, *non tam lectu*
jucundum, quàm utile, & hoc laborioso seculo, ubi omnia
ruinam minantur valdè necessarium:

In potentissimorum Caesarum, Regum, Princi-
pum, Comitum, Baronum, Auratorum equitum, aliorumque qui vel natali-
um splendore, vel doctrinâ, vel virtute, vel rebus præclare gestis, sanguine
& sudore ad nobilitatis apicem erecti, sempiternam decus, ho-
norem, & ornamentum,

INDVSTRIA ET LABORE PLVSQVAM HER-
CVLEO è tribus & sexcentis auctoribus confectum
& elaboratum, per

